

BUNKATE v. NIZOZEMSKA

(Eur. Court H.R., 26. 5. 1993, Series A no. 248-B)

[Pritožnik je nizozemski državlján, rojen leta 1949. Živi v Haagu.

12. 9. 1983 je bil v Haagu aretirán zaradi suma ponarejanja. Priprt je bil do 16. 12. 1983, ko je državni tožilec [„Officier van Justitie”] zaradi pomanjkanja prostih celic na Nizozemskem odredil njegovo izpustitev. Obravnava pred Haaškim regionalnim sodiščem se je pričela 22. 12. 1983 in 5. 1. 1984 ga je to sodišče zaradi dveh goljufij obsodilo na leto zapora. Tako državni tožilec kot tudi gospod Bunkate sta še istega dne podala pritožbo. Pritožniku je bilo dovoljeno, da v času obravnavanja pritožbe ostane na prostosti.

Dva dni po razsodbi Haaškega regionalnega sodišča, 7. 1. 1984, je pritožnik odpotoval v Dominikansko republiko, kjer je ostal enajst mesecev. Tam je bil s strani odgovornih dominikanskih organov na njegovo ime izdan mrliški list z dne 18. 5. 1984, kar je bilo zabeleženo tudi v Haagu.

Pritožnik se je na Nizozemsko vrnil 19. 11. 1984. Njegova mati je 3. 12. 1984 prosila za sodni izbris njegove domnevne smrti iz registra. Takšno dovoljenje je bilo dano 2. 10. 1985 in 25. 6. 1986 je bil zapis izbrisan.

Pritožba zoper sodbo regionalnega sodišča z dne 5. 1. 1984 je bila na Haaškem apelacijskem (pritožbenem) sodišču v pritožnikovi prisotnosti obravnavana 14. 5. 1985. Apelacijsko sodišče je 28. 5. 1985 pritožnika spoznalo za krivega ene goljufije, oprostilo ga pa je druge, vendar je bila kazen kljub temu zvišana na leto in štiri mesece zapora.

Gospod Bunkate je podal 10. 6. 1985, v zakonitem časovnem roku štirinajstih dni, pritožbo na Vrhovno sodišče, s tem, ko je svojo željo, da se pritoži, izrazil pred Haaškim apelacijskim (pritožbenim) sodiščem. Vrhovno sodišče je dokumente primera prejelo 23. 9. 1986. Obravnava pred njim je bila določena za 17. 2. 1987.

Obramba je navedla dva pritožbena razloga. Prvi se je glasil, da v času obravnave pred Haaškim apelacijskim (pritožbenim) sodiščem napačni zapis o pritožnikovi smrti še ni bil izbrisan. Pritožnik uradno torej ni bil živ, zato pregon ne bi smel biti dopusten. Drugi razlog je bila pritožba zaradi domnevne kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije, in to (1.): glede prenosa primera s Haaškega apelacijskega na Vrhovno sodišče, in (2.): dejanja, za katera je bil pritožnik še zmeraj preganjan, so bila storjena pred skoraj petimi leti. Vrhovno sodišče je 26. 5. 1987 pritožbo zavrnilo. Odločilo je, da zapis o pritožnikovi smrti Haaškega apelacijskega (pritožbenega) sodišča ni mogel odvrniti, da dopusti pregon glede na pritožnikovo navzočnost na obravnavi. Časovna luknja med pritožbo in obravnavo pred Vrhovnim sodiščem je bila nezaželeno dolga, vendar ne nerazumno dolga in ne v nasprotju s 1. odstavkom 6. člena Konvencije.

Pritožnik je svojo zaporno kazen prestajal od 29. 8. 1990 do 18. 5. 1991, ko je bil pogojno izpuščen.]

1.-15. [...]

Relevantno nizozemsko pravo in praksa

16. Glede prikaza relevantnega nizozemskega prava se Sodišče sklicuje na primer *Abdoella v. Nizozemska* Eur. Court H.R., 25. 11. 1992, Series A no. 248.

Postopek pred Evropsko komisijo za človekove pravice

17. Gospod Bunkate je svojo pritožbo podal Komisiji 24. 11. 1987. Pritožil se je glede dolžine postopkov zoper njega, še posebej glede obdobja med sodbo Haaškega apelacijskega (pritožbenega) sodišča in sodbo Vrhovnega sodišča. Skliceval se je na 1. odstavek 6. člena Konvencije.

Komisija je pritožbo dopustila 8. 7. 1991. V svojem poročilu z dne 1. 4. 1992 je soglasno menila, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena. Popolni tekst mnenja Komisije pa je bil kot aneks dodan k sodbi.

Pravna vprašanja

18.-19. [...]

II. Domnevna kršitev 1. odstavka 6. člena Konvencije

20. Pritožnik je trdil, da v njegovem primeru ni bilo odločeno v razumnem roku, kot to zahteva 1. odstavek 6. člena Konvencije. [...]

Vlada to zavrača, medtem ko Komisija pritožniku pritrjuje.

21. Obdobje, ki ga je potrebno upoštevati, se je pričelo 12. 9. 1983, na dan, ko je bil pritožnik aretirán, in se je končalo 26. 5. 1987, na dan, ko je z odločbo Vrhovnega sodišča šestnajstmesečna

zaporna kazen postala pravnomočna.

Kakorkoli, obdobje med 7. 1. 1984 in 19. 11. 1984, ko je bil pritožnik v Dominikanski republiki in tako izven dosega nizozemskih oblasti, je potrebno odšteti od celotnega obdobja (glej Girolami v. Italija, Eur. Court H.R., 19. 2. 1991, Series E no. 196).

22. Razumnost dolžine postopkov je potrebno presoditi na podlagi meril, ki jih je to Sodišče razvilo v sodni praksi, ter na podlagi okoliščin samega primera.

Primer ni bil posebej zapleten.

Pritožnik ni podal nobene posebne pritožbe glede postopkov pred Haaškim regionalnim in Haaškim apelacijskim (pritožbenim) sodiščem. Kakorkoli, čeprav se je pritožnik 10. 6. 1985 pritožil na Vrhovno sodišče, je slednje dokumente o primeru prejelo šele 23. 9. 1986. Za to časovno luknjo, dolgo petnajst mesecev in pol, Vlada ni podala zadovoljivega pojasnila.

23. [...] Sodišče ne more odobravati obdobje popolne neaktivnosti, ki je trajalo več kot petnajst mesecev in zato meni, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije.

III. Uporaba 50. člena Konvencije

24. Pritožnik ni zahteval povračila za stroške, ki so v zvezi s pravno pomočjo nastali pred organi v Strasbourgu.

Zahteval je odškodnino za nepremoženjsko škodo glede na nepravilčen pripor v višini 150 nizozemskih guldnov za vsak od 263 dni, ko je prestajal svojo kazen. To je skupaj 39.450 nizozemskih guldnov.

Zahteval je tudi odškodnino za premoženjsko škodo. [...]

Njegova celotna zahteva je bila 41.262 nizozemskih guldnov, kar pa je zaokrožil na 40.000 nizozemskih guldnov.

Vlada je izpostavila, da dejstvo, da je pri obravnavi primera prišlo do zamude, še ne pomeni, da je bil pritožnik zaprt neupravičeno.

25. Pritožnikove zahteve temeljijo na predpostavki, da ugotovitev sodišča o nerazumnosti roka avtomatično pomeni odpis pravice za izvršitev kazni, še posebej v primeru, če je bila kazen že izvršena v času, ko to Sodišče poda svojo odločbo. [...]

Takšna predpostavka je nepravilna. Sodišče za navedene zahteve ne najde druge podlage in jih zato zavrača.

Zavoljo navedenega sodišče soglasno:

- odloča, da primera ne bo odstranilo s svojega seznama primerov;
- odloča, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije;
- zavrača zahtevo po zadoščenju.